

Kaupunginvaltuusto	§ 130	09.12.2019
Kaupunginhallitus	§ 386	16.12.2019
Vanhusneuvosto	§ 19	11.06.2020
Perusturvalautakunta	§ 112	15.12.2020
Kaupunginhallitus	§ 26	11.01.2021
Kaupunginvaltuusto	§ 14	01.02.2021

Valtuustoaloite Ylöjärven kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon

486/04.04.02/2019

KAUPVALT 09.12.2019 § 130

"Kunta voi osoittaa sitoutumistaan ikäystävällisyyteen liittymällä Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon (Age Friendly Cities and Communities). Suomen kunnista verkostossa ovat jo Tampere ja Turku. Vaasassa ja Keravalla valtuustot ovat suhtautuneet myönteisesti asiasta vuonna 2018 tehtyihin aloitteisiin.

Verkostoon liittyminen ei synnytä kunnalle suoria velvoitteita. Kunta määrittelee itse, miten se toteuttaa ikäystävällisyyttä. WHO:n verkosto voi kuitenkin arvioida mukana olevia kuntia tiettyjen kriteereiden pohjalta. Maailmanlaajuisen verkoston jäsenet voivat vaihtaa kokemuksia asiantuntijoiden kanssa ja jakaa hyväksi havaittuja käytänteitä.

Ikäystävällinen kunta huomioi väestön ikääntymisen päätöksenteos-
saan ja sitä ohjaavissa asiakirjoissa. Ikäystävällisyyden keskeisiä
elementtejä ovat:

1) Päätöksenteon on oltava ikäystävällistä. Asukaslähtöinen demo-
kratia edellyttää ikäihmisten kuulemista ja vaikuttamismahdollisuuksia. Vanhusneuvostoilla on oltava todellista vaikutusvaltaa, mielellään jo asioiden valmisteluvaiheessa. Digitalisointi ei saa johtaa ikäihmisten mielipiteiden sivuuttamiseen. Kansalaistoiminnan tuki ja hyvät toimitilat tukevat ikääntyneiden osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja vapaaehtoistyötä.

2) Elinympäristön kehittämisessä, kuten kaavoituksessa ja rakenta-
misessa, on otettava huomioon ikäihmiset. Asumisen, liikenteen ja
elinympäristön pitää olla esteetöntä, turvallista ja viihtyisää. Henkistä
hyvinvointia edistävät yhteisölliset asumisratkaisut, monipuoliset ja
saavutettavat lähipalvelut ja oikeus lähiluontoon.

3) Julkisia palveluita on kehitettävä ikäihmisten tarpeet huomioiden.
Sosiaali- ja terveystalveluiden lisäksi pitää kuntien vastuulla olevien

liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluiden on oltava ikäystävällisiä. Palveluiden kehittämisessä on myös otettava huomioon ikääntyvän väestön moninaisuus.

Edellä olevin perustein, Vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Ylöjärven kaupunki liittyy ikäystävällisten kuntien verkostoon ja huomioi ikäihmisten hyvinvoinnin toiminnassaan.

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä"

Päätös Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KAUPHALL 16.12.2019 § 386

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen perusturvalautakunnalle ja vanhusneuvostolle lausuntoa varten.

Päätös Hyväksyttiin.

VANNEU 11.06.2020 § 19

Seloste Vanhusneuvosto antaa lausunnon em. valtuusto aloitteeseen.

Päätös Vanhusneuvosto suhtautui aloitteeseen myönteisen yksimielisesti ja toivoo, että Ylöjärven kaupunki liittyisi ikäystävällisten kuntien verkostoon.

PERLTK 15.12.2020 § 112

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala ja hyvinvointikoordinaattori Anna Koski

Hyvinvointikoordinaattori Anna Koski

Ikäihmisten osuus väestöstä tulee kasvamaan lähitulevaisuudessa voimakkaasti Ylöjärvellä muun Suomen tavoin. Väestön ikääntyessä ikäystävällisyys on tullut yhä tärkeämmäksi kehittämiskohteeksi niin päätöksenteon, elinympäristön kuin palveluiden suhteen.

Ylöjärvellä ikäystävällisyyttä edistetään kaupunkistrategiaa toteuttavan "Pärjätään yhdessä Ylöjärvellä, suunnitelma ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi 2019-2022" -asiakirjan mukaisesti. Kokonaisvaltainen ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen on huomioitu myös valtuustokaudelle 2021-2024 laaditussa laajassa hyvinvointikertomuksessa. Näin ollen Maailman Terveysjärjestö WHO:n Ikäystävällisten kaupunkien ja yhteisöjen verkostoon

liittyminen olisi linjassa kaupungin toiminnan kanssa ja tukisi sen tavoitteita ikäihmisten hyvinvoinnin edistämässä.

Hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on tehnyt aloitteen Ylöjärven kaupungin liittymiseksi ikäystävällisten kuntien verkostoon. Kaupunginhallitus on pyytänyt asiassa perusturvalautakunnan ja vanhusneuvoston lausuntoa.

Maailman terveysjärjestö WHO on määritellyt ikäystävällisyyden tarkoittavan kaikkia niitä asioita, jotka edistävät ihmisten terveyttä ja aktiivista ikääntymistä. Ikäystävällisen kunnan arviointikriteereitä ovat:

- ympäristö ja rakennukset
- julkinen liikenne
- asuminen
- osallistuminen
- arvostus ja sosiaalinen osallisuus
- yhteiskunnallinen osallistuminen ja työelämä
- tiedonvälitys
- sosiaali- ja terveystalvet

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 3.6.2019 § 61 ”Pärjätään yhdessä Ylöjärvellä” -suunnitelman ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi. Suunnitelma pohjautuu kaupunkistrategiaan, kaupungin laajaan hyvinvointikertomukseen, vanhuspalvelulakiin ja muihin ikääntyneitä koskeviin valtakunnallisiin ohjelmiin ja suosituksiin. Suunnitelman painopisteet ovat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, toimintakyvyn tukeminen, itsenäisen elämän tukeminen ja palvelujen määrän ja laadun kehittäminen. Näille painopisteille laaditut tavoitteet ja toimenpiteet tukevat ja edistävät myös valtuustoaloitteessa mainittuja ikäystävällisyyden keskeisiä seikkoja kuten ikäihmiset huomioivan ja osallistavan päätöksenteon, ikäihmiset huomioivan elinympäristön kehittämisen erilaisine asumisratkaisuineen ja julkisten palvelujen kehittämisen huomioiden ikääntyvän väestön moninaisuus. Näin ollen WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon liittyminen olisi linjassa Ylöjärven ikääntyneiden palvelujen toiminnan ja sen kehittämistavoitteiden kanssa ja tukisi ikäihmisten hyvinvoinnin edistämistä omalta osaltaan.

Ylöjärvellä vanhusneuvostolla on tärkeä rooli ikäystävällisyyden edistämässä. Vanhusneuvoston tehtävänä on seurata kaupungin ikääntyneen väestön hyvinvointia ja ikäihmisille tarkoitettuja palveluja, tehdä tarvittaessa ehdotuksia kaupungin perusturvalautakunnalle ja muille hallintoelimille palvelujen

kehittämisen suhteen. Vanhusneuvosto toimii ikääntyneen väestön edustajana ja edistää ikäihmisten kuulemistä, osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia ikääntyneitä koskevien asioiden valmistelussa. Vanhusneuvosto on käsitellyt valtuustoaloitetta kokouksessaan 11.6.2020 § 19. Vanhusneuvosto toteaa päätöksessään, että se suhtautuu aloitteeseen myönteisesti ja toivoo, että Ylöjärven kaupunki liittyisi ikäystävällisten kuntien verkostoon.

Perusturvaosaston johtoryhmän pyynnöstä kaupungin hyvinvointikoordinaattori Anna Koski on myös antanut aloitteeseen ylläolevan lausuntonsa, jossa hän on lopuksi todennut, että Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon liittyminen olisi linjassa kaupungin toiminnan kanssa ja tukisi sen tavoitteita ikäihmisten hyvinvoinnin edistämässä.

Lisätiedot

hoito- ja kuntoutumispalvelujen johtaja Sirpa Ellala, puh 050 5232 091, hyvinvointikoordinaattori Anna Koski, puh.044 4811471
etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi

Terveys- ja sosiaalijohtaja ehdottaa:

Perusturvalautakunta antaa yllä olevan selosteen lausuntonaan kaupunginhallitukselle Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloitteeseen, ja toteaa, että Maailman Terveysjärjestö WHO:n ikäystävällisten kuntien verkostoon liittyminen olisi linjassa kaupungin toiminnan kanssa ja tukisi kaupungin tavoitteita ikäihmisten hyvinvoinnin edistämässä.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAUPHALL 11.01.2021 § 26

Kaupunginjohtaja ehdottaa:

Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy perusturvalautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot vastauksena aloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

KAUPVALT 01.02.2021 § 14

Kaupunginhallitus ehdottaa

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä perusturvalautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot vastauksena aloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.
